

Лондон. — У Видавництві „Українська Видавнича Спілка” в цій столиці Великої Британії вийшла велика повість відомих еміграційних письменників Олени Звичайної та Михайла Млаковий п. к. „Ворог народу”. Видано повість у двох понад 450-сторінкових томах, перший під назвою „Проти течії”, другий п. к. „Плянтє рабів”. В повісті йде мова про страхітливі своїм терором часи т. зв. свомости в Україні — 1936-1938 роки, що записалися в історію України жорстоким народодовбивством, винищенням мільйонів соток тисяч селян, робітників й інтелігенції. Присвячена по-вість „пам’яті мільйонів білих рабів, що загинули у таборах невільничої праці СССР”. Передмову до книжки п. н. „Подолавши в собі бажання смерті” написав проф. Володимир Шпаян із Лондону. Обкладинки до обох томів роботи мистця Михайла Дмитренка. Перу Олени Звичайної, письменниці яка живе у ЗДА, належать повісті „Золотий потічок”, „Селянська санаторія”, виданий у двох томах в 1958 році роман „Страх” і збірки оповідань „Миргородський ярмарок” та „Оглянувшись назад”. Михайло Млаковий — інженер і публіцист.

СВОБОДА SVOBODA

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.S.A. members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

НАТО колись і тепер

4-го квітня 1949 року подала Організація Північно-Атлантичного договору, НАТО, спершу з участю ЗДА, Канади й 10-ох європейських держав, остаточно із 15-ох країн Атлантичного обшару. Це була реакція на зламання Москвою договорів у Ялті й Потсдамі та на безпосередню загрозу совєтській агресії проти Західної Європи. В 1951 році Франція напала на перенесенні політичної головної квартири НАТО з Лондону до Парижу. Але 21 лютого 1966 року президент Шарль де Голль зажадав, щоб до 1 квітня 1967 року всі війська, бази і влаштування НАТО забрали з французької території.

Однак, становить до Голля в реакції це тісніше зісполо ршту 14-ох членів НАТО. Спільними зусиллями його ухвалити виконано: до Бельгії, Голландії, Західної Німеччини, Італії та Іспанії перенесено головні військові й політичні квартири, евакуйовано коло 70.000 американських військовиків і цивільних, перевезено коло 770.000 тонн військових споруд, 50.000 тонн змагатинованів на французькій території амуніції, а про долю десятків летовищ, корабельних доків, прерізних споруд і складів ідуть ще переговори. Ці "переносини" коштували самій Америці від 150-250 мільйонів дол., не рахуючи коштів будови десятків нових будинків і летовищ, у названих країнах НАТО.

Ще важливіший від суто військового, дуже складного аспекти аспекти політичний: чи дійсно де Голль має рацію, що "західний світ не стоїть уже під тією загрозою, під якою стояв тоді, коли американський протекторат був встановлений над Європою під покривом НАТО". Власне існування НАТО, внутрішні відносини в СРСР і конфлікт Москви і Пейпінгу притупили вістря загрози совєтській агресії. Але правду має генеральний секретар НАТО, Манліо Брозо, що "не тільки політична безпека існує далі в Європі, але насправді Совєтський Союз стає щораз сильніший і свідомо поборює єдність і силу Західної Європи". Франція вдала по НАТО, намірившись проти Америки. Вона, мабуть, обрала, що все одно та сама Америка, яка вже двічі врятувала її у двох світових війнах — поспішить їй з допомогою у новій смертельній загрозі. Мудрість американських і західноєвропейських державних мужів виявилася у тому, що вони зберегли НАТО, як реальний військово-політичний союз і як ідею спільності всіх народів атлантичного обшару.

Вартість маніфестацій

У вільному Західному світі маніфестація є звичайним, мало не щоденним явищем. Вона є виявом збірної волі групи чи й мас населення, остерого або підтримкою, запереченням чи схваленням якогось кроку уряду або й якогось підприємця. Маніфестації бувають святкові і протестні, але вранці завжди вдаль тоді, коли є масовими, добре організованими, спокійними і дисциплінованими. Значал української політичної еміграції, такий великий спокатку, після переселення до ЗДА з табірні повосної Європи, тепер, у наш час, значно прохолов: на деякі маніфестації чи демонстрації приходить уже небагато людей.

Тим часом мало що сильніше і глибше впливає на формування громадської думки, в даному випадку — американської, як добре продумана і проведена, масова маніфестація, похід, демонстрація з транспарантами у двох мовах. Зразком того, що так дає маніфестація, можуть послужити влаштовані українцями в Лондоні і в інших містах Британії більш і менші, але всіди добре організовані антикомуністичні - антимосковські маніфестації з нагоди приїзду Косигіна. Крім маршів та пікетувань на вулицях, українці добилися там навіть до телевізії, до радіо, до деяких британських газет. У висліді — понад 60 щоденників і тижневиків, у тому числі й "Дейлі Мейл", вмістили звіти про ці українські маніфестації, про Україну, про домагання українського народу права на власну державу, про його домагання права молитись у рідних церквах. Над Британією пройшла справжній злива позитивної, доброзичливої до українців та інших поневолених націй, інформації. Така злива, що "уряд" УССР офіційно вислав професори до британської преси, мовляв, УССР це "держави", українська мова там — державна мова, церкви всіди відкриті і т. п.

Приклад з Англії показує, що маніфестувати варто і треба, але при тому треба діяти планоно, обдуманно і масово. Тоді й наші брати і сестри в Україні відчують нашу організовану силу, спрямовану на їхнє визволення, і навіть неприхильна подекуди до нас закордонна преса — відгукнеться прихильно. Черговою уже доброю нагодою для наших маніфестацій буде заплянований на листопад цього року Світовий Конгрес Вільних Українців в Нью-Йорку.

о. Іван Гундик

3 ПОДОРІЖНІХ СПОГАДІВ

(2)

Пригадую, як при мій контроверсійній удачі (якої не відракаюся) ані соромлюсь, мовляв, "яким Ти, Боже, мене сотворив, таким я й є" понав у кліпні з тодішнім списком, св. п. Владиком Богданом Шпилькою. Дійшло до того, що він приготував не мене каральною едикта і вже дав його до друку. Але друкар був моїм приятелем, отже попередив мене і навіть дав відбітку того едикта. Тоді я мерщій дався до Архиспископа Атенягоса "визволяйте, прошу", подаючи при цьому переклад цирографу і з'ясувавши цю контроверсію. "Не турбуйся, — сказав Архи-

В. Кедровський

ДЕ ПОДІЛИЛИСЯ УКРАЇНСЬКІ ПРАПОРІ І КЛЕЙНОДИ

Таке питання поставлено в "Свободі" з п'ятниці 24 березня з приводу статті в "Літературній Україні", в якій згадується наказ Леніна про повернення в Україну військових трофеїв, узятих росіянами в українців. Дійсно, в середині грудня 1917 року Рада Народних Комісарів РСФСР постановила повернути ті трофеї.

Ця замітка дає мені нагоду дещо пригадати.

Український Генеральний Комітет першого складу, сконструювавшись і налаштувавши свою роботу, вислав до Тимчасового Уряду в Петрограді делегацію в складі чотирьох членів на чолі з полковником П. Пількевичем. Делегація мала передати меморандум з домаганнями визнати Генеральний Комітет легальною революційною українською військовою організацією. Разом з тим вона мала домагатися усунути перешкоди, що їх російське командування і взагалі російська влада ставили українській армії. У 8-му пункті домагання говорилось:

"Зробити розпорядження про видачу всіх старих запорізьких прапорів та клейнод (булави, бунчуки й т. д.), а також прапорів городських українських полків особій українській делегації, яка в короткому часі буде вислана від Генерального Комітету з Києва для прийняття і відведення їх у Київський історичний музей. Ці прапори й клейноди хороняться в Ермітажі, а деякі в церквах і соборах Петербургу, Москви, а також і інших міст Росії".

Домагаючи було передано російському уряду 20 травня 1917 року. Не дівшиш ніякої відповіді, делегація повернулася до Києва.

Генеральний Комітет доуручив своєму представникові при кабінеті військового міністра Михайлові Полозову вжити заходів, щоб добитися задовільної відповіді на його домагання взагалі, а щодо українських прапорів і клейнод окрема.

Тимчасовий Уряд вдавався до різних викрутасів та обманок, але такі не задовольнили ні одного домагання Генерального Комітету. Повернення прапорів та клейнод Комітет кілька разів настійливо домагався, а російська революційна влада все обіцяла "розглянути цю справу".

Коли прийшли до влади

Совети хочуть продати Америці важкі турбіни й генератори

Вашингтон. — Совєтський уряд запропонував Америці доставу водно - електричних турбін і генераторів, потрібних для поширення велетенської Грєнд - Кулі - грєблі у стейті Вашингтон. Це перший випадок, що Совети старяться дістати від Америки замовлення на будь - який товар із совєтського важкого промислу. Совети випродукували найбільші існуючі у світі водно - електричні турбіни, що їх заінстальовано у грєблі в Красноярку над рікою Сісеї, з видільністю 600.000 кіловатів. Кон-тракт, що його хочуть дістати Совети, охоплював би я-

кких 100 мільйонів дол. Кон-грєс погодився на поширення Грєнд - Кулі водної електриві до видільності на 3.600.000 кіловатів. Вся та будова коштувала б 250.000.000 дол. Однак, щоб отримати таке замовлення від Америки, совєтська оферта мусить бути найменше на 6% нижча від будь - котрої американської оферти. Турбіни до водних електривів і генератори постачають також Британія і Швайцарія. Цією справою займаються Секретаріат внутрішніх справ і Державний Департамент. Бо таке замовлення має такий закордонно - політичний аспект.

А пізніше, коли відвідував грецьку паропару в сусідньому Перт Амбрі, поклавши мене до телефону його секретар з проханням, чи не відвіз би я Архиспископа до Нью-Йорку. "Попросіть, — сказав я, — Архиспископа до телефону". Коли він відзався, я повадив, що готувати послужити, однак, сказав, що по полудні тієї неділі буде полис дівторі, яка закінчує навчальний семестр у нашій українській школі, отже в мене утруднення. "Ніких утруднень, — отже Іване, я запрошую себе бути присутнім на цьому по-півні, приїжджай". Сповідую про це мою покіну дружину, а вона хвилюється: "Ой, Господи, та ж це я веду школу і мушу провести програму, та й як же ми приймемо такого гостя, адже треба його погостити". Зараз же я зателефонував до секретаря і запитав, чим угостити Архиспископа. А він на це: "Не за-ходьтеся, наш Архиспископ

Володимир Мацьків

МИ І НАША ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА

Справа виховання молодого покоління — це незвичайно важлива справа кожного народу. Не зважаючи на те, що тією справою займаються окремі міністерства з потрібною кількістю урядовців і цілою армією вчителів та виховників, які мають до диспозиції всі потрібні фонди та приміщення, педагоги проводять різні дослідні та шукають розв'язок щораз нових виховних проблем. В усіх державах, чи вони більші чи менші, багаті чи бідніші, виявляються щораз нові книжки з виховної ділянки. Одні з тих книжок призначені для батьків, інші для вчителів.

Недавно зайшов я був до міської бібліотеки з думкою познакомиться із новими виданнями з педагогіки. Увійшовши до величезної залі, що мала напис "Освіта і реалізація", я впрост розгубився: половина її була вивиснена книжками від підлоги по саму стелю. Тож, щоб дістати до горішніх полиць, треба користати з відповідно влаштованої галерії.

Побачивши величезну кількість книжок, важко було зорієнтуватися, що брати до рук, де шукати найновіших.

Недавно одержав я з Польщі від свого знайомого двотомову "Педагогіку", по 600 сторінок кожний том. Переглядаючи її, знайшов дуже швидко бібліографію, що займала понад 10 сторінок в кожному томі. Крім кількох знамих мені творів, знайшов список соток нових праць, виданих уже після другої світової війни не тільки в Польщі, але й в інших краях.

Мене дуже цікавило, чи серед тих книжок, що їх подало в цій польській "Педагогіці", не замінювалось дещо хоч кількі українських з нашої батьківщини. На жаль, таких я не знайшов. Було там кілька українських прізвищ: проф. Валей, Ст. Волошин, Лідія Волошинова, Богдан Суходольський, але їх праці писані по-польськи.

Знаємо, що виховання нашої молоді — це справа, яка рідше про наше майбутнє. Це проблема, від розв'язання якої залежить наше "бути чи не бути". Або зуміємо знайти якісь конкретні засоби виховання і вдержимося на поверхні життя, або не зуміємо і пропадемо без сліду. Та як таке складається, що про такі справи у нас нема кому думати. А як хтось зверне увагу на цю справу, то не завжди знайде підтримку серед тих, що повинні про неї журитися. Може тому, що в нас є чимало людей, які бракує видавців?

А може одні і другі вважають, що виховні справи поставлені у нас на належному місці, і про них нема причин журитися?

На мою скромну думку, до цієї справи повинні приглядатися всі наші чинники, що стоять у провіді нашого збірного життя. Вона далеко не весела. Мусимо робити все, щоб вдержатися на поверхні життя.

● Головному команданту американської Армії в Європі 25-річний генерал Джеймс Полк, на місце генерала Ендри О'Мірі, який, маючи 60 років і 37 років активної служби, переходить у стан спочинку.

Клопіт з поліцією

Треба, думаю, їхати в ризик. Так і виходить з готелю і чекаю на таксі. До мене підходить турецький поліцейський і шваргчить щось, вказуючи рукою на мою ясу. Стою, як уколаний, не знаючи, в чім справа. Але навінув другий поліцейський, що я американець, повив мене англійською латинською мовою, що в Туреччині священникам не вільно публічно ходити в рясах.

Махнув рукою, іди, але більше того не роби. Пізніше я вже залишав ясу в Патріярхії, що ж, закон такий бісурманський, нічого не поради.

Ані загані вище книжки, ані всі статті, вміщені в пресі, не порушують усіх справ, зв'язаних з вихованням. До того ж вони не всім нашим людям доступні, і тому ані наші батьки, ані наші студенти, що хочуть присвятити виховній праці для нашої спільноти, не мають потрібної літератури в рідній мові.

Досвід показує, що наші люди хочуть познакомиться з виховною літературою і радо читають такого роду книжки, щоб забезпечити своїм дітям якнайкраще виховання. Коли Учительська Громада в Філадельфії подбала про те, щоб зробити відбітку моєї друкованої в "Америці" скромної статті п. н. "Наші діти і їх виховання", я одержав кільканадцять листів від батьків, учителів та священників, у яких вони висказують призначення та подяку, називаючи її вартісною та потрібною, хоч я затаркував у ній лише найголовніші виховні справи. З цього видно, що виховна література у нас дуже потрібна і її зустріли б наші люди з прихильністю та зацікавленням.

Кожного місяця появляється у нас декілька книжок з різних ділянок мистецької чи наукової літератури. Чим пояснити, що не виходить у нас нічого на виховні теми? Чи нема в нас людей, які бракує видавців?

А може одні і другі вважають, що виховні справи поставлені у нас на належному місці, і про них нема причин журитися?

На мою скромну думку, до цієї справи повинні приглядатися всі наші чинники, що стоять у провіді нашого збірного життя. Вона далеко не весела. Мусимо робити все, щоб вдержатися на поверхні життя.

● Головному команданту американської Армії в Європі 25-річний генерал Джеймс Полк, на місце генерала Ендри О'Мірі, який, маючи 60 років і 37 років активної служби, переходить у стан спочинку.

Клопіт з поліцією

Треба, думаю, їхати в ризик. Так і виходить з готелю і чекаю на таксі. До мене підходить турецький поліцейський і шваргчить щось, вказуючи рукою на мою ясу. Стою, як уколаний, не знаючи, в чім справа. Але навінув другий поліцейський, що я американець, повив мене англійською латинською мовою, що в Туреччині священникам не вільно публічно ходити в рясах.

Махнув рукою, іди, але більше того не роби. Пізніше я вже залишав ясу в Патріярхії, що ж, закон такий бісурманський, нічого не поради.

Іду до Фанару, дільниці, в якій знаходиться Патріярхія. Пройждаю доволі при-

Леся Лисак

ПЕРЕВРАНА НИТКА

Вона ходила аж на третє село, щоб дістати адресу вчительки та її дочки, що виїхали за море. Вона колись у них служила. Колись — це значить дуже давно, як учителька була ще зовсім молодою на своїй першій посаді, а її доросла тепер дочка була ще малим дитинчак.

Діставши адресу, вона написала листа — мольбно-ставленим на папір літерами, які трудно було відчитати. Вона закінчила за Австрією всього три класи народної школи, тож писати добре не вміла.

Написала, що живе у "хатині", у брата. Хатина у галицькому селі — це менша, гірша половина хати. Знайшов її пізнати по малому, присліпуватому віконцю, внутрі вона схожа на комірчину. В хатині живуть звичайно ті, яких господарі хати вважають зайвими, але не мають що з ними робити.

Написала, що брат до неї не говорить, а братора часто свариться з нею. Що вона зовсім сама, і що їй дуже сумно. Просила прислати "всипу" на перину, бо дуже мерзне, і щось з одежі. А голівне — прислати знімки. Вчительки і її дочки. Бо вона на дочку "вибила" і все згадує, як носила її маленькою на руках. Їй здається, що це так, ніби її дочка.

Вона "служила у панів" ціле життя. Малою дівчиною осиротіла. Нудженне хазяїство забрав старший брат — їй там не було чого робити. Власне, робота може б і знайшлася, але хліба було замало. Був якийсь там клатик поля і клатик городу. Тому вона пішла на службу.

Хтось "нараяв" її молодій учительці, у якої була маленька дитина, і вчителька її прийняла. Вона спала в кухні, оббираючи картоплю на обід, мила посуд. Ршту часу носила дитинчу по сусідах. Це називалося "ходити на хаті". Всі сільські служниці любили "ходити на хаті", бо сидіти в кухні було нудно. На хатах жортували хлопці й дівчата, жартували і співали. Вона співала разом з ними, а дитинча садовила на скриню, яка у сільській хаті заступала стіл. Тоді звичайно господиня ставила перед дитинчак миску вареної квасної капуста, давала дерев'яну ложку і припрошувала: "Дж, їдь, то добре". Дерев'яна ложка була шорстка і не вмщува-лася у дитячий ротик, квас, що стікав з ложки, залишав на щічках рожеві плями. Щойно пізніше мати - вчителька догадалась, чому дитинча, повернувшись додому, не хоче нічого їсти.

У селі звали її "паннина Ганя". Це тому, що вчительку звали "панею", а Ганя у селі було багато. Прізвищами у селі ніхто не цікавився.

Коли дитинча було ще зовсім мале, вона не раз тягала свою няню за космики волосся, що висувалися з її тонких кіс, але няня не соромилася. Можливо, їй, як і кожному сільській дівчині, здавалося, що дитина — доповнення жіночого життя, і що від дитини треба не одне втерпіння. Вона любила це тендітне, ясноволе дитинча і

стигну частину міста, а далі помічало, що чим далі, тим дільнища поганіша. Крамринці й доми старі, неохайні, занедбані. А люди — сама біда. Їхня одіж стара, нечиста, а вигляд їх теж свідчить про нестатки. Робітники носять якісь дошки, залізя, гнуть під тисаєм, не те, що в нас, в Америці, де такі речі возять на ван-тажних ватах.

Нарешті, скрут у вузьку вулицю, і шофер зупинив авто перед брамою старої, але імпульсивної будівлі. Тут Патріярхія. Розпалитися за таксіку — п'ятнадцять лір, а пізніше я дізнався, що повинен був заплатити не більше як всім. Урядовий курс долара був тоді дев'ять турецьких лір. Потім до мене в готелі підходили якісь тини і тихесенько пропонували за долара п'ятнадцять лір. Відмахнувся, щоб не наптити клопоту.

(Далі буде)

носила його на руках так гордо, ніби це було її власне. Так, як усі сільські дівчата, вона хотіла знати собі хлопця і одружитися. Але це не було легко: вона не мала ані поля, ані навіть корови, яку кожна дівчина, що одружується, повинна мати. Потім знайшовся якийсь сільський дивець, що так само не мав поля, але мав свою хату, і Ганя, "по-давала за службу". Пішла у своє село, до брата, що мав справити їй весілля.

Весілля не відбулося. Жених, мабуть, вирішив, що такої, яка навіть корови не має, не варто брати. Вона вже не вернулася до вчительки, бо було їй соромно. Поїхала "на службу" до Львова.

Дитинча виросло і пішло до школи. Йому вже казали в селі "вн" і називали "панушко". Ганя оповідала, що "панушка" дуже файна", але вона вже її ніколи не бачила. Зате виразно пам'ятала, мале дитинча, яке носила "на хаті".

Коли вибухла війна, вона вернулася до свого села, до брата. Була вже немінча і передчасно постаріла. Брат не міг дозволити їй мешкати у хатині. Ще трохи попрацювала в колгоспі, а потім дали їй старечу пенсію — дванадцять рублів на місяць. Десь придбала трохи картоплі і курку. Писала до вчительки, що навіть курка не несеться. Що біда і що — як уже сказано — дуже, дуже сумно.

Потім дякувала за речі, які їй прислали. За той чорний матеріал, з якого поше собі одягу на смерть. А найбільше дякувала за знімки. Вона покляла їх за скарби, у рямці і раком та вечором дивилася на них. Дивилася і плаче. Бо тільки того й має, що ці знімки.

А потім прийшов лист від сусідів. Писали, що одного суботнього ранку Ганя померла. Ще з вечора відгортала сніг від своєї ямки з баранолою, але вже себе погано почувала. Ще зажила якісь ліки, що їх приписав був лікар, але не помогло. Братора вдалося її у стару одягину, а той чорний матеріал, що "панушка" прислала, взяла собі. Але біля голови покляла вінок з аспарагусу, бо була ж Ганя дівчиною. І поховали у неділю, правда, такі докликали священника...

Знімки, що висіли у хатині, поміж святими образами, викинули. Вони вже нікому не потрібні.

Няні, яка "вибила" дочку вчительки — нема. Урвалася ще одна нитка...

ЩОБ ВІВЕСТИ З ЛЕТАРПІ...

З нагоди першої річниці від часу останнього, 23-го їзду компартії СРСР, совєтська преса пише про "нові досягнення", про заохоту "економічного характеру" і про те, що прибутков селянства нібито дещо зріс. При тому, подаючи загально - туманні відомості про нові досягнення, "Молодь України" з 29-го березня признається (хоча за останні роки лише хвилює досягненнями).... "Відома, наприклад, що, не зважаючи на величезні успіхи соціалістичної економіки, за останні роки у нас трохи сповільнилися темпи зростання суспільного виробництва і продуктивності праці. Значно відставало сільське господарство, що негативно позначалося на легкій і харчовій промисловості. Поряд з об'єктивними причинами (неврожайні 1963 і 1965 роки; загострення міжнародної обстановки, що вимагало асигнування до 40% з вих коштів на оборону) сповільнення темпів було зумовлено також суб'єктивістським підходом до розв'язання ряду економічних проблем, прохвонками в плануванні, недооцінкою економічних методів керівництва, господарського розрахунку, не повним використанням матеріальних і моральних стимулів..."

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВІ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАД У ФІЛІДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA 41, Pa.

У 25-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Цього року минає 25 літ від знаменної події — створення Української Повстанської Армії. Створення УПА — це новий етап історії української визвольної боротьби. В ній яскраво виявлено силу духа українського народу, супроти переважання фізичних і матеріальних засобів окупантів. Це була боротьба за державну незалежність України в найтяжчих обставинах історії.

Тоді, 25 років тому, ішла завзята й найбільш кривава війна двох варварських колоніальних імперіалізмів за панування над Україною: націонал-соціалістичної Німеччини й совєтсько-комуністичної Росії, замаскованої формою СССР.

Створення УПА й її нерівна боротьба проти обидвох імперіалізмів виконали своє історичне завдання — виявили перед цілим світом незломне прагнення української нації до відновлення своєї, від нікого незалежної суверенної й соборної народоправної держави.

В усіх народів смерть за волю Батьківщини вважається за найпочеснішу смерть.

Імена поляглих героїв завжди у великій пошані, прославляні навіки. Так твориться культ Героїв, постають національні традиції, передається слава нащадкам про великих синів нації, що цілою душею служили тільки їй. Ці Герої зливаються з нацією і живуть у пам'яті народу в аврелі слави.

Відзначаючи цього року 25-річчя створення Української Повстанської Армії, задемонструймо перед цілим світом, що хоч Москва топче права і святоточи українського народу, намагається злочинним народодовбивством руйнувати не тільки його духовність, але й фізичну субстанцію, то скрувати гордої душі народу й загасити його любов до волі вона не може. Задемонструймо перед цілим світом, що у відповідь ворогові України й цілому людству, українська національна самостійницька громада у вільному світі всіма силами, морально й політично підтримує визвольну бо-

ПАМ'ЯТІ СПИРИДІОНА ТИТЛИ

В похмурій сірій лютий-вий ранок засніженими аудиторіями Брукліну проходив похоронний караван. Зупинився ще раз перед домою — це господар прощався. То відходив у потойбіччю мандрівку Спиридон Титла.

Колишній воєн УГА став до останнього зв'язу. Так як у Стефанію. Відходив старший син землі рідної від ворога боярини. А з ним пішов і молодший син. Спиридон мав тоді 16 літ. Не хотіли спочатку прийняти, то він записався старшим і в рядах Львівського куреня пішов у вир воєнної куртуви.

Проміряв власними ногами стежки і дороги України. А потім тиф — видужання і поворот переможних додому. Батьки не лінали свого сина. Додому повернувся якраз із історією Визвольних Змагань на своєму обличчі.

А далі праця серед успішності. Організація читальних хорів. Буденна праця, невигоди сірих днів не знеохотили його. Неслава паціфікація не спинила його зацікавлення. Пізніше червона окупація.

Покійний Спиридон потрапив і в тих умовах плетили далі наше хороше містечко. А пізніше еміграція. Вицілює в своїх трьох синів ті ідеали, для яких приймав діле своє трудове життя. Тут за океаном

ми бачили його нераз оточеного внуками на Гантерських схилах. То садить він коло вікон чорнобриві. З гордою до нього усміхалися золотисті соняшники, які разом з блакитним гантерським небом творили гейби прапор його любові Батьківщини.

І ходив він по тих гірських схилах — біловолосий пагірарх. В долині шумів потік, а смереки і ялиці навколо нашіптували йому спомин-казку радощів днів. Здавалося нічого не могло порушити його спокою. Таким спокійним і вільним він перед престіж Всевшнього. У віаторок, 21-го лютого його не стало між живими. Його праведна душа напевно вже літає над рідними Підгайцями, відвідує знайомі місця і говорить:

„Вчите, я вернувся щоб зістати з Вами навіки!“ — Спи. Дорогий Сусіде, ця снігова заметіль, яка проважала Тебе в останню дорогу — Символ Твого бурхливого життя, це засумована природа віддавала Тобі ясу. Дорогий Спиридіоне, хай земля під чужими зорями буде Тобі легкою, хай заступить Тобі рідну, яку Ти так міцно любив! — Я. Вишинський

С. П. Спиридон Титла

Справа охорони природи

Так зв. „уряд“ УССР (одержуючи вказівки з Москви) не відпускає фондів на збереження природи України, на боротьбу проти водної і вітряної ерозії ґрунтів, очищення річок і ставів тощо. Голова Українського Товариства охорони природи М. Воїнський відправив у журналі „Україна“ ч. 9, на запитання, яка доля різних заповідників природи в УССР: „Мишу визнати, в останньому незавдядя. Кримський та Азово-Сиваський перетворено чомусь на мисливський господарства. Чорноморський ми хоч і зберегли, та йому доводиться витримувати „натиск“ місцевих органів влади. Колгоспи добиваються права випасати там худобу, косити сіно. У дельті Дунаю знаходять собі притулок цілі пастирські базари, а в річці водяться осетри, білуга, оселедці. На жаль, наші старання створити там заповідник поки що не увінчалися успіхом. Така ж справа й з Поліським заповідником. Два роки тому організувався заповідник у Карпатах, але на його охорону не виділено коштів“.

Український Літературно-Мистецький Клуб

3 Літературно-мистецького Клубу повідомляють, що в п'ятницю 7 квітня ц.р. відбудеться там доповідь артиста — майора Якова Гніздовського на тему „Масова продукція і мистецтво“.

Після доповіді — запити й дискусія на тему впливу сучасного змеханізування продукції — на творця, публіку і критику. Початок о год. 8 веч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

„Волл Стріт Джорнал“ про українську родину в Юстоні

Під заголовком „Іміграційна іронія“ помістив цей відомий ньюйоркський щоденник з 5-го квітня великий двопальтовий репортаж Роберта А. Біркса про життя і працю двох відносин нових імігрантів у ЗДА — Михайла Газдишина, його дружину — Станіславу та їхніх двох дітей. Обом воїнам прибули до ЗДА і поселилися в Юстоні в 1963 р. Обом розповідає „Волл Стріт Джорнал“ — походять з України, із Львова. М. Газдишин був під час німецької окупації України на примусових роботах. Коли ж війна закінчилась, він не бажаючи потрапити в лави совєтської армії, переселився до Польщі, „де працював 17 років і нічого не заробив“. Там зустрівся з такою ж переселенкою — українкою Станіславою, одружився і, на своє щастя, зміг прибути до ЗДА як імігрант. М. Газдишин мав вікна, його дружина — прибирав бюра. Але за короткий час вони придбали авто, живуть у власному цегляному будинку, сплячучи моргедж, їхні діти зразково вчать. Єдиню проблемою для М. Газдишина є те, що його брат Євген ніяк не може прибути до ЗДА з Польщі, бо за новим

іміграційним законом його не визнавали досить кваліфікованого (коваль). Власник юстонського заведення миття вікон, Волтер Курица, який допоміг родині Газдишин прибути сюди з Польщі, страється переконати іміграційне бюро, що треба допустити сюди і брата з Польщі. Дружний їм адвокат Вільямсон стверджує на сторінках „Волл Стріт Джорнал“, що такі люди, як 39-річний Михайло Газдишин, його дружина й діти — це вартісні люди для Америки, бо вони „швидко стають продуктивними, видають громадянами, які покращують життя у цій країні вже тим, що самі в ній живуть“. Репортаж ілюстрований малюнками — портретами наших нових імігрантів-львів'ян.

Над Західною Німеччиною повилетіли вирі журавлів, які летять щороку ранньою весною з західної Африки та середземноморських країн до скандинавських країн. Тих журавлів з яких 20,000, важать перелітати по 20 фунтів, а при розпростертій крилах займають 20 стіп ширини. Тому становлять велику загрозу для літаків. 8,000 птахів прилетіли в авангарді. Спеціальні сигнали в Західній Німеччині перестерігли всі легіонські лінії про ту загрозу.

Ділямося сумною вісткою з Голандії, Принцетона і Зайдмундів, що в середу, 5-го квітня 1967 р. упокоївся в Еді. НАШ НАДРОЖНИЙ ЧОДОВІК, ТАТО, І ДІДУСЬ.

бл. п. НИКОЛА СИРОТЮК

на 68-му році життя. ПАНАХИДА буде відправлена в П'ЯТНИЦЮ, 7-го КВІТНЯ 1967 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Van Emburgh, East Ridgewood Avenue & Maple Street, Ridgewood, N.J.

ПОХОРОН в СУБОТУ, 8-го КВІТНЯ, о год. 10-й ранку на цвинтар George Washington Memorial Park, Paramus, N.J.

В глибокому смутку: Дружина ТАНЯ, доньки: СУ ПІВМЕНКО, ГЛОРІЯ СМІТ і 4 внуки.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ (ЦОБУ)

Ділямося сумною вісткою, що дня 3-го квітня 1967 р. відійшов від нас у Вічність, після короткої недуги серця, на 64-му році життя, НАШ ДОРОЖНИЙ ЗЕМЛЯК.

о. ВОЛОДИМИР СЛАБИЙ

парох української греко-католицької церкви в Sheol Lake, Канада. ПОКІЙНИЙ був довголітнім священником Греко-Католицької Церкви в Чернівцях, на Буковині та широким українським інтелігентом, громадським діячем та совісним душпастирем. Залишив в глибокому смутку дружину, трьох синів, брата та цілу Буковинську Громаду.

ПОХОРОН Покійного відбудеться 8-го КВІТНЯ 1967 р. в Едмонтоні, Канада. Нехай Поми гостинна канадійська земля буде померу! УПРАВА ПОБУ

Замість квітів на могилу

сл. п. Амалії Рубель

складаю на цілі Н.Т.Ш. \$25.00. МІКОЛА БОРИСЛАВСЬКИЙ

Замість квітів на могилу

бл. п. Дарії Зубрицької

зложили \$110.80 на Український Католицький Університет у Римі:

Роман Левницький Р. Л. Домбчевський Р. Л. Шкляр Роман Пристай В. В. Мотик Р. Г. Білчик Р. Л. Домбчевський Р. Т. Шкляр Lincoln Rochester Trust — Night Employees

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АМЕРИЦІ

Відділ Метрополі Нью Йорк

просить на доповідь д-ра Бориса Лотоцького де Велигоста з циклу:

„ВРАЖЕННЯ ІЗ ПОДОРОЖІ ДОВКРУГІ ЗЕМЛІ: ІНДОНЕЗІЯ, ТАІТІ, НОВА ЗЕЛАНДІЯ“

Доповідь буде ілюстрована фільмом, що його накрутив Прелегент.

Доповідь відбудеться в суботу, 8-го квітня, 1967 р.

о год. 7-й веч. В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ 2 Схід 79 вулиця в Нью Йорку

По доповіді ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА при чаю.

ГОСТЯМ РАДІ. ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Увага! Увага!

ТОРОНТО і ОКОЛИЦІ!

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ, ВІДДІЛІВ УНС

повідомляє, що в суботу, 15-го квітня 1967 року

о год. 2-й по пол. в залі УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

297 Каледж Стр. в Торонті — відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких участь беруть такі відділи УНС:

Торонто чч: 49 402, 407, 408, 415, 418, 432, 440, 453, 469, 470, 478; Опавна 464; Судбури 439, Кіркленд Лейк 446; Тимини 456; Су Сен Марі 426; Форд Вільям 441; Гамилтон 458, 462; Лондон 460; Ватерфорд 449; Бредфорд 466; Кітченер 486; Гвелф 410

ДЛЮВА ПРОГРАМА:

1. Відкриття зборів.
2. Вибір Президії зборів.
3. Відчитання і прийняття протоколу минулорічних зборів.
4. Звіт з діяльності Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами та ухвалення абсолютної округи управи.
6. Програмово-організаційна доповідь.
7. Вибір нової управи.
8. Річне.
9. Закриття зборів.

СВЯТОЧНА ПРОГРАМА:

1. Вручення почесної плякети Окрузі за першество в 1966 році.
2. Вручення плякет новим членам Клубу Заслужених Союзників та зрік давним членам Клубу.
3. Вручення інших нагород УНСОюзу.

Участь у зборах візьмуть наступні гол. представники УНС п. БОГДАН ЗОРИЧ

До участі у загальних зборах запрошені: найменше двох членів управи Відділу (секретарі обов'язково), конвенційні делегати та союзники і громадські діячі, яким лежить на серці розбудова і ріст УНС.

За Окружний Комітет: В. Дінок, голова О. Максимів, секретар

Український Літературно-Мистецький Клуб в Нью Йорку

Субота, 15-го квітня Год. 7:30 веч. JUNIOR HIGH SCHOOL, AVENUE "B" NEW YORK CITY

В НЬО ЙОРКУ!

Останній день четвертого тижня великих успіхів! CINEMA VILLAGE, 12-та вул. між 5-ю Елліо і Бродвеєм

СЬОГОДНІ І ПАРУ ОСТАННІХ ДНІВ, ВІД ГОДИНИ 12-ї ВПОЛУДНЕ: Надзвичайний український кольоровий фільм з англійськими написами

ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ

Додаток: Українські Танцюристи В КОЛЬОРАХ

ЗАХОДОМ 28 ВІД. СУА В НЬОАРКУ, Н.Дж.

— відбудеться —

Доповідь О. Соєвничкої

„РИМ - ПАРИЖ: ВРАЖЕННЯ І СПОСТЕРЕЖЕННЯ“

в неділю, 16-го квітня, 1967 р.

о год. 4-й по пол. в УНДОМІ при 140 PROSPECT AVE., IRVINGTON, N.J.

Рівночасно відбудеться ВИСТАВКА КАРТИН УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ з коментарем

проф. Д. Горняткевича

Увага! Увага!

Відділи УНСОюзу

БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ! В неділю, 16-го квітня 1967 р.

в год. 2:00 по полудні в залі УКРАЇНСЬКОГО КЛУБУ СВ. МИХАІЛА у FRACKVILLE, Pa., Route #122

РІЧНІ ОКРУЖНІ ЗБОРИ

Відділів УНСОюзу, в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати та Представники наступних Відділів УНСОюзу:

БЕРВІК 164, 333 ЦЕНТРАЛІ 90 КОЛДЕНІЛ 201 ФРЕКВІЛІ 242, 382 ФРІЛЕНД 429 ГЕЗЛЕТОН 83, 814 МАГОНІОН СІНІ 305

МАГОНІОН ПЛЕІН 365 МАГ АДУ 7 МАЙНЕРСВІЛ 78, 285 МТ. КАРМІЛ 2 НОРТМБЕРЛЕНД 357 ШАМОКІН 1 ПІНІАНДОАГ 98 СТ. КЛЕР 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:

1. Звіт Окружної Управи і Контрольної Комісії;
2. Вибір нової Окружної Управи і Контр. Комісії;
3. Справа відчитування 75-річчя УНСОюзу в Шамокіні, де постав УНСОюз;
4. Обговорення праці Округи в 1967 році.

У Зборах візьмуть участь: НОСИП ЛІСОГІР, головний представник УНСОюзу

СТЕПАН ГАВРИЦІ, головний радий і обласний організатор УНС

До участі в Зборах запрошені також всі Члени УНСОюзу та широкий загал Українського Громадянства цієї околиці.

Г. Стойлік секретар М. Гентон голова ОК С. Маур містоголова

БАГРЯНІ РОЖІ

Комедія на 3 дії Альдо Де Бенедетті ПОСТАНОВКА: Богдана Паздрія

УЧАСТЬ БЕРУТЬ: Ліза Чепіль, Богдан Паздрій, Ярослав Пінот-Рудакевич і Оксана Рудакевич

СПОРТ

редактор В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕНЬ ЗМАГАНЬ
УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Нью-Йорк — "Гелленік", Нью-Йорк, мистецькі змагання "Великої Десятки". Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 3.30 по полудні на гришці Українського Спортивного Майдану при 124-й вулиці і 31-й евані в Коледж Пойнті, Н. Й. На цьому ж гришці о год. 1.45 мистецькі змагання "Великої Десятки": Грецько-Ам. СК — "Джуліана".

"Чорноморська Січ", Нью-Йорк — "Н. Н. Інтер", мистецькі змагання Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 2.30 по полудні на гришці Едісон при 29-й і Кліффілд вулицях у Філадельфії.

"Трибуна", Філадельфія — Португальський С. К. Амарк, мистецькі змагання Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 9-го квітня 1967, о год. 2.30 по полудні на гришці Едісон при 29-й і Кліффілд вулицях у Філадельфії.

"ДАНДИ", ШОТЛАНДІЯ — СУПЕРНИК
ЗБІРНОЇ УКРАЇНЦІВ

У міжнародних футбольних змаганнях, що їх спонсорує Український Народний Союз, зустрілися Збірна України ЗДА і Канада з сильною дружиною "Данді" з Шотландії. Ця шотландська одиначка відома зі своїх успіхів в змаганнях за першість і кубок Шотландії, як теж із міжнародних виступів по одному і

другому боці Атлантичного океану. "Данді" відвідала вже двічі ЗДА після другої світової війни: вона відбула по ЗДА турне в роках 1959 та 1962, так що приїзд цієї шотландської футбольної дружини на п'ять зустрічей на терені ЗДА буде вже третім турне шотландців у ЗДА.

До зустрічі з Збіркою України ЗДА і Канада, яка відбудеться 10-го травня в четвер о год. 8.30 на стадіоні ім. Джона Ф. Кеннеді в Гаррісоні, Н. Дж. стане дружиною "Данді" у своєму найкращому складі із представниками Шотландії, які брали участь у міжнародних змаганнях своєї країни.

Такими репрезентативними змаганнями у складі "Данді" є два оборонці: Олександр Гамільтон та Баббі Касс, як теж керівник нападу на центрі Кенні Камерон. Поруч них має на своєму складі дружина "Данді" таких змагунів: Діан Аррол — воротар, Стів Маррей — правий помічник, Джеймс Істон — середній помічник, Олександр Стюарт — лівий помічник, Алекс Брайс — правий криковий, Алекс Кінніман — правий лучник, Джеймс Меклін лівий лучник, та Біллі Кемпел — лівий криковий.

Згідно з інформаціями, одержаними від керівника Збірки України ЗДА і Канада, п. Евгена Чижовича, організатори цієї репрезентативної української дружини мають на листі кандидатів 32 чільних українських футболістів. Тільки один із намічених організаторів змагунів, а саме воротар змагунів, Алекс Кінніман, в цій команді відомий як "Данді". Ця шотландська одиначка відома зі своїх успіхів в змаганнях за першість і кубок Шотландії, як теж із міжнародних виступів по одному і

двома боками Атлантичного океану. "Данді" відвідала вже двічі ЗДА після другої світової війни: вона відбула по ЗДА турне в роках 1959 та 1962, так що приїзд цієї шотландської футбольної дружини на п'ять зустрічей на терені ЗДА буде вже третім турне шотландців у ЗДА.

ТРИ ФУТБОЛЬНІ ГРИ НА СВЯТІ "Ч. СІЧІ"

В програмі проголошеної вже святої футбольної імпрези, в якій зустрілися Українська Олімпіада Торонто із Збіркою Олімпіади "Січ" Нью-Йорку та Елізабету, в тому самому дні, 21-го травня в Нью-Йорку відбудеться товариська зустріч дружини "Дніпра" з Балтимору з аматорською дружиною "Чорноморської Січі" Нью-Йорк. У передзвоні цих зустрічей, змагання олімпіади та аматорської дружини, будуть розіграні змагання майбутніх зірок українського футболу — юнацьких дружин "Чорноморської Січі" та Українського Спортивного Клубу з Нью-Йорку. Автобус гостей з Торонто, тобто 22 змагунів дружини олімпіади на чолі із Стецьковим та двома братами Скоценями і симпатиками цієї торонтонової репрезентативної, прибуде до Нью-Йорку вже в суботу, 20-го травня.

О. Твардовський

— о —

УСК — "ГУНГАРІ" 4:2

Футболісти УСК-у Нью-Йорк перемогли 4:2 дружини "Гунгарі" у мистецьких змаганнях "Великої Десятки" на виїзді в Порт-Бергені. У першій півпрі, мимовільно намагання УСК-у здобути перемогу, були не дуже успішні, а в другій півпрі, УСК виступив краще, ніж в першій, і в результаті здобув перемогу з рахунком 4:2. У першій півпрі, мимовільно намагання УСК-у здобути перемогу, були не дуже успішні, а в другій півпрі, УСК виступив краще, ніж в першій, і в результаті здобув перемогу з рахунком 4:2.

Відгук на подану в українській та американській пресі вістку, про змагання Збірки України із "Данді", який велике зацікавлення цією міжнародною зустріччю так українських громадян — симпатиків спорту, як і шотландців та інших любителів футболу.

Квенті аступу на ці змагання можна набути в таких установках та крамницях Нью-Йорку і Нью-Йорку: Окружний Комітет Відділів УНС — в канцелярії адво. Івана Філиса при 98 Друга Евані в Нью-Йорку, крамниця "Арка" при 48 Іст 7-ма вулиця в Нью-Йорку, Окружний Комітет Відділів УНС — в канцелярії пані А. Дубас при 771 Санфорд Евані в Нью-Йорку, крамниця "Дніпро" 688 Санфорд Евані в Нью-Йорку, Українська Центральна — УНДІМ при 140 Проспект Евані в Нью-Йорку, "Чорноморська Січ" при 688-690 Санфорд Евані в Нью-Йорку. Ціна квитка \$2.50, а для студентів по \$2.00.

— о —

КРУГОЛЬНИЙ ТУРНІР УНС В РОЧЕСТЕРІ

Кругольний Турнір Українського Народного Союзу, в якому візьме участь 60 дружин, відбудеться вже в суботу, 15-го квітня в кругольних алах Норт Парку в Рочестері, Н. Й. До участі в цьому турнірі допущені дружини круглів із різних місцевостей на Сході і Північному Заході ЗДА. Ці дружини репрезентують Відділи УНСоюзу, а їхніми змагунами є члени УНСоюзу.

Переможці в цих кругольних змаганнях будуть нагороджені трофеями, як теж одержать грошові нагороди на бенкеті, який буде влаштований цього ж дня, в суботу, 15-го квітня у вечірніх годинах в приміщеннях Українського Американського Клубу при 282 Гадсон Евані в Рочестері. Майстром церемонії на бенкеті буде керівник Кругольного Турніру УНСоюзу Василь Гурсар. Започаткує бенкет мистецька, що її проведе о. Степан Хомко, після чого промовлятиме коротко до учасників головний предсидник УНСоюзу та мейор міста Ро-

честеру, який обіцяв відвідати бенкет. Своєю участю у бенкеті заповнили теж інші члени Екзекутив і головні урядовці УНСоюзу.

Рочестерська преса, радіо та телевізія подають вже від деякого часу майже щоденно вістки про цей Кругольний Турнір Українського Народного Союзу і будуть розголосити цей турнір включно до самого дня турніру, коли подаватимуть вістки про його висліді.

— о —

СІМКОВИЙ ТУРНІР В ШІКАГО ЗАКІНЧИВСЯ

"Крила" — "Спарта" 2:0

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ
(Що пишуть комуністичні газети в Україні)УССР НЕ МАЄ
КОРДОНІВ

Кореспондент к н і в с ь кої "Радянської України" з 29 березня повідомив з Ужгорода про один спільний сад, посаджений українцями з Закарпаття і угорцями з прикордонного з УССР району. Двічі у своїй вістці він нагадує, що Українська ССР не має кордонів, а є лише ССР та "радянські люди". "Тісна й нерозривна дружба однає садоводів Закарпаття і членів сільськогосподарських кооперативів Саболч - Сатмарської області Угорської Народної Республіки. Ця дружба має давню історію. Кілька років тому садоводи двох братніх країн заклали "Сад дружби" на кордоні ССР і УНР — на хуторі Лузанці Берегівського району... От і тепер в "Саді дружби" закінчилася робота. Це справжнє свято інтернаціональної дружби між угорським і радянським народами.

Традиційна зустріч скріплена договором на соціалістичне змагання".

300.000 БАНОК КОНСЕРВІВ

Кореспондент "Радянської України" з 26 березня в репортажі "Пригоди золоті риби" розповідає про неймовірні наслідки, соціалістичного планування: з Виниці телеграфують, що їм не потрібно консервів із скумбрії в помідорах, бо ніхто не купує — з Мелітополя в той же час, сотні тисяч банок ринули на винницькій базі; через якийсь час понайд 88.000 тих консервів — повезли назад з Виниці до Мелітополя... Подібне сталося з іншими консервами, що поїхали до Донецька: зрідти заварули 169.000 банок, бо в них "риба має запах неприємний". На складах у Мелітополі лежать 390.000 банок рибних консервів з 1964-го року, їх уже небезпечно їсти. Хто ж винен? — запитує кореспондент. Звичайно, не система, а окремі трести, бюрократи... Він пише:

"Не ми, скажуть на заводі. Це Держплан республіки дав нам таке завдання. Це "Укроблком" асортитор" замінив нам і поставив сировину. Ми знали, що сардина у томаті — штука не дуже приваблива, та ще й дорога, але ж план треба виконувати? Не ми винні, скажуть в "Укроблком" асортиторі. Риболовний флот освоєно нові райони лову. Треба ж рибину якусь переробити? Не ми винні, скажуть дегустатори і експерти".

"ПАМ'ЯТНИК НЕВІДОМОМУ СОЛДАТУ"

Совєтська преса повідомила, що поблизу мавзолею в якому лежить Ленін, тепер будуватимуть в центрі Москви "Пам'ятник невідомому Солдату". Той пам'ятник — символ загартування та імперіалізму як білої, так і червоної Росії. — плінові будуватимуть з різних матеріалів, привезених у Москву з підкорених республік, щоб

не сподіванку, здобувачи нерішених 1:1. Ворота для "Левів" стріляв Гевара з вільного удару. Склад "Левів": Банаш, Елішевський, Бульба, Іванік, Шлапак, Полухович і Гевара. Суддював ці змагання п. Богдан Фостак.

Петро Головатий

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

І. Дзядів

— о —

харчі в Миколаєві доводиться їздити до центру, бо на околицях є лише, як кажуть, хліб та сіль. Читачка, нарікаючи на черги, пише далі:

"Мало у нас колгоспних ринків. На весь Миколаїв їх тільки два, і не кожна жінка, яка працює, може вибрати час, щоб поїхати в другий кінець міста. Дуже добре діло — магазини півфабрикатів. Але знову-таки: вибір продуктів у такому магазині (я не кажу про ті, що в центрі міста) — дуже обмежений: с'яний фарш, тісто, що два-три півфабрикати. А де купити сирники, півфабрикати для рибних страв, овочеві салати? Знову ж таки: їдь у центр, стій в чергах..."

Real Estate

6 кмн., зимовий дім, гараж, 2 мил від Союзівки, \$8,500.00. 400 акрів ліса в околиці Кергонкону, 100.00 дол. за акр. 6 акрів, річка, 1000 фронту, ціна \$9,000.00. **STEPHAN OLEKSIW** P.O. Box 348 KERNHONKSON, N.Y. Новий тел.: 914 628-7692

FOREST HILLS

2-род., мур. дім, 20 років, апартменти мають по 2 спальні, з викиненням підвалу, гараж на 2 авто, 6 бл. до сабвею, бл. до скелів. Гарні сусідства, тільки \$33,000.

DMITRO GORBAK Тел.: 357-5400

PENNINGTON AGENCY 192-12 Northern Blvd. Flushing, New York

Branch Office 288 East 10th Street New York, N.Y. Tel.: AL 4-8717

WOODSIDE LAMAR HOMES

Будовані на замовлення 1 і 2 род. дим. Модель відкритий при 48th Ave. між 69th і 67th вулицями. Влиз. всіх комунікацій, шкіль, церкв. Інші дим. в інших положеннях. OL 8-1047

NEW YORK CAMBRIDGE

Великий колоніальний фармерський дім 100% відновлений, 3 лавники, вел. гарна кухня, скрізь нове парове опірівання і електр. провод, вкл. дм. до винайму з нов. пар. опірівання, 3 стодол, 2 гаражі, понад 300 чюд. акрів, поле, ліс, потік, майд. став. 10 м. від Bennington College. Добре для помовання, худобов. Доск. на годівлю, рибу, коней, фарму або звичайний відпочинок. \$85,000. зараз до заїняття. Власник: 201-327-8400.

ОЗОН ПАРК СИЛЬНІ, МУРОВАНІ 2-РОДИННІ ДОМИ \$38,990

Негайно до заїняття. 5 понад 5 + 3 кімнати (walk in) з лавником, 1 зона перезду. Бліз вигоди. **30 РОК. МОРТЕДЖУ** Правильна оцінка — Люкатори вже чекають. Модель тел.: 835-2552 102nd St. & Liberty Ave. **Teakwood Estates** an F.E.T. Builder

Модель відкритий в суботу і неділю, в інших час за домовленням. VI 7-4261 (516) OR 6-1584

ВІДКРИТТЯ

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717

"КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ"

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

• ВІЛЕТТИ НА КОРВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;

• ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;

• ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ;

• ПОСРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;

• ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗІ;

• МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

ФЕДЕРАЛЬНІ І СТЕПОВІ ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (Income Tax)

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО

ВІДКРИТТЯ: в кожний день: 9:30 — 7:00 веч. в ПОНЕДІЛОК до 8:00 веч. в СУБОТУ від 9:30 до 3:00 по пол.

Real Estate

Irvington, N.J. 2-род., 6 і 6 кімнат, модерні кухні, оліанне опірівання, гараж. Ціна \$28,000. Iru HIL

4-род., 4 бльокі вище укр. кат. школи, 2 по 4, 2 по 5. Оліанне опірівання, гараж. Гарні 5-кімнатні мешкання для власника і \$335 доходу з 3-ох апартментів. Ціна — \$39,500.

ROMAN RYCHOK REALTOR 698 Springfield Avenue NEWARK, N. J. 373-6434 веч. 762-8306

Вечорами клікати також Роман КАНОКА: MU 7-3146

Марія КОПЦЬ 795-4061 (між 6-8 год.)

ROMAN RYCHOK REALTOR 698 Springfield Avenue NEWARK, N. J. 373-6434 веч. 762-8306

Вечорами клікати також Роман КАНОКА: MU 7-3146

Марія КОПЦЬ 795-4061 (між 6-8 год.)

ROMAN RYCHOK REALTOR 698 Springfield Avenue NEWARK, N. J. 373-6434 веч. 762-8306

Вечорами клікати також Роман КАНОКА: MU 7-3146

Марія КОПЦЬ 795-4061 (між 6-8 год.)

Праця
HELP WANTED MALE
Потрібно
ДЖЕНІТОРА
до 20-род. дому в Асторі
Огрівання на оливу. 3 кімнати
на партері і підвалі.
Телефонуйте по 6-й веч.:
LU 3-9038

CABINET MAKERS
Well established furniture firm.
Neat, experienced cabinet
maker.
Only experienced men need
apply in person or call:
MR. HEINE — 647-6670

PRODUCTION LINEMEN
ДО ЧИСТОЇ ЛЕГКОЇ
ФАБРИКИ АПТЕЧНИХ
ВИБОВІВ.

Добра платня, досконалі
бенєфіти, приємні умовини
праці.

WTS PHARMACRAFT
WYCOFFS MILLS FOOD
CRANBURY, N.J.

Голоситесь особисто, або
телефонічно:
609 - 448-1200

КУХАР
ДОСВІДЧЕННІ

Добра платня, добрі умовини
праці. 5 1/2 дня в тижді.
Шифт 12-9. Досконала
нагода для відпочинку.
Chief Haus Frauendorf
HARTFORD CLUB,
46 Prospect Street
Hartford, Conn.
Tel.: 208-522-1271

MAINTENANCE MAN
SUPERMARKET

Повний час, кінцеве деяке
знання механічного племберства
і електричного приладдя.
Побажання з досвідом супер-
маркету. Досконала платня з
компанійними бенєфітами. По-
стійна праця для амбітного і
сумлінного. Телефонувати:
Staff/Good Deal Supermarket
201 EL 4-6860 до домогосподарки

КУХАР — ДОСВІДЧЕННІ

6 днів в тижді, добра платня,
постійна праця, приємні умо-
вини праці. Питати за
Chief Wolfgang.
Hotel Suburban
570 Springfield Avenue
Summit, New Jersey

ДОБІРАНИЙ КОЛЬОРУ

Повний час 8-4:30 по пол.
Добра платня, о постійна
праця; приємні умовини.
Kirkor Chemical Corp.
1 East 11th Street
Paterson, N.J. 201 742-7769

ЕЛЕКТРИК

Досвідчений до виконання
домів. Мусить мати досвід на
кожному роді праці. \$130.00
тижнево для відпочинку. До-
сконала нагода.
Forest Hills Electric Inc.
BO 3-9494

CUTTERS
FOR MACHINES

На кілька годин або повний
час. Постійна праця, добра
платня, приємні умовини
праці.
44-18 — 11th Street
L.I. City, N.Y. 788-4065

МУЖЧИНІ ДО ПРАЦІ

В КУХНІ

\$65.00 за 6 днів тижнево.
Між кімната і харч. Пишіть
або телефонуйте:
Gurney's Inn
Montauk, L.I. New York
N.Y.C. Phone (212) UL 8-0200

Потрібно Робітника

до фізичної праці

на постійно.

Платня після умови.

Зголошуватись:

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE

Kerhonkson, N.Y. 12446

Tel.: (914) 626-5641

Потрібно

ДРУКАРЯ-ПРЕСМАНА

Голоситесь:

P. O. BOX 346 — JERSEY CITY, N. J. 07303

Тел.: (201) 434-9237

Потрібно

ДРУКАРЯ-ПРЕСМАНА

Голоситесь:

P. O. BOX 346 — JERSEY CITY, N. J. 07303

Тел.: (201) 434-9237

Потрібно

ДРУКАРЯ-ПРЕСМАНА

Голоситесь:

P. O. BOX 346 — JERSEY CITY, N. J. 07303

Тел.: (201) 434-9237

ARKA Company
REPRESENTATIVE STORE
43 E. 7th St.
Tel.: GR 3-8556 New York City
ОПІДЖУЄТЕ ГРОШІ —
КУПУЮЧИ В АРКІ!

Pisne

Випишіть для своїх рідних на
СВЯТА ПОСІДКУ ЛЕТУН-
СЬКО